

หัวข้อการค้นคว้าแบบอิสระ	ปัจจัยและพฤติกรรมการค้นหาข้อมูลสุขภาพผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่		
ผู้เขียน	นางสาวรัญญา เชียงแรง		
ปริญญา	สาขารณศาสตรมหาบัณฑิต		
คณะกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ บุญเชียง	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เดชา ทำดี	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	

บทคัดย่อ

ปัจจุบันเครือข่ายสังคมออนไลน์ถูกนำมาใช้ในการเผยแพร่ความรู้สุขภาพอย่างแพร่หลาย การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยและพฤติกรรมการค้นหาข้อมูลสุขภาพผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับพฤติกรรม การค้นหาข้อมูลสุขภาพผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่จำนวน 395 คน โดยใช้กรอบแนวคิดของกรีนและครูเธอร์ รวบรวมข้อมูลระหว่างเดือน พฤษภาคม ถึง มิถุนายน พ.ศ. 2557

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามปัจจัยและพฤติกรรมการค้นหาข้อมูลสุขภาพผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ 1). ข้อมูลทั่วไป 2). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการค้นหาข้อมูลสุขภาพผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ และ 3). พฤติกรรมการค้นหาข้อมูลสุขภาพผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ค่าดัชนีความตรงของเนื้อหาเท่ากับ 0.97 และทดสอบความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สัมพันธ์อัลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.88 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน สถิติไคสแควร์และสถิติฟิชเชอร์

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยนำโดยรวมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการค้นหาข้อมูลสุขภาพผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของกลุ่มตัวอย่าง อยู่ในระดับปานกลาง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.6 โดยการรับรู้ประโยชน์และทัศนคติเกี่ยวกับการค้นหาข้อมูลสุขภาพผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์โดยรวม อยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.0 และ 51.9 ตามลำดับ ปัจจัยอื่น ๆ พบว่า

กลุ่มตัวอย่างใช้คอมพิวเตอร์พกพาและคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.7 และ รองลงมา ได้แก่ โทรศัพท์มือถือ/ แท็บเล็ต คิดเป็นร้อยละ 42.3 ใช้การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตด้วยระบบ Wireless/ Wifi มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 92.4 โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.3 และ ค้นหาข้อมูลสุขภาพจากที่พักส่วนตัวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.3 จากหอพัก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 84.3 ปัจจัยเสริมพบว่าบุคคลที่ไม่ใช่บุคคลในครอบครัวเป็นผู้แนะนำการค้นหาข้อมูลสุขภาพมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63.5 และบุคคลในครอบครัวเป็นผู้สนับสนุนค่าใช้จ่ายและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 85.8 และ 74.4 ตามลำดับ พฤติกรรมการค้นหาข้อมูลสุขภาพผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.2 โดยกลุ่มตัวอย่างค้นหาข้อมูลสุขภาพจากเว็บไซต์โรงพยาบาลรัฐบาล มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.9 ค้นหาจาก Search Engine มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.5 และค้นหาข้อมูลสุขภาพเกี่ยวกับการออกกำลังกายก่อนข้างบอย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.0 สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับพฤติกรรมการค้นหาข้อมูลสุขภาพผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ พบว่า ปัจจัยนำมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการค้นหาข้อมูลสุขภาพผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.181, p < 0.001$) ส่วนปัจจัยเอื้อและปัจจัยเสริมไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการค้นหาข้อมูลสุขภาพผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์

ผลที่ได้จากการศึกษาเพื่อเป็นข้อมูล อันจะนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการเผยแพร่ข้อมูลสุขภาพผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษาต่อไป

Independent Study Title	Factors and Seeking Health Information Behaviors via Online Social Networks of Chiang Mai University Students	
Author	Miss Runya Chiangrang	
Degree	Master of Public Health	
Advisory Committee	Asst. Prof. Dr. Waraporn Boonchieng	Advisor
	Asst. Prof. Dr. Dacha Tamdee	Co-advisor

ABSTRACT

Nowadays, online social networks are used widely in the dissemination of health knowledge. This study was aimed to study the factors and behaviors for seeking health information via the online social networks of 395 Chiang Mai University students, as well as the relationship between them. Data from May to June, 2014 were collected by using the Green and Kreuter framework.

The research tool used in this study was a questionnaire asking about the factors and behaviors of Chiang Mai University students seeking information on health issues via online social networks sites. It consists of 3 parts: 1) General information. 2) Factors related to the health information gained. And 3) The information seeking behaviors adopted for using online social networks. The tool mentioned above has already been passed for its content validity by 3 experts. The index of content validity is 0.97. Moreover, the reliability was tested by the Cronbrach's alpha coefficient which is equal to 0.88. Data were analyzed by descriptive statistics, Pearson's product moment correlation coefficient, Chi-square statistics, and Fisher's test.

Results from the study showed that most of the overall predisposing factors related to the health information sought on these networks were in the medium level of 52.6 percent. Moreover, the overall benefits realized and attitudes for students on this health information were in the medium level of 57.0 and 51.9 percent respectively. For the enabling factors, it was found that almost all of

the samples used laptops and desktops, at 57.7 percent. And 42.3 percent used cell phones and tablets. Those connected to the internet through wireless and Wi-Fi, totaled 92.4 percent, and 66.3 percent of them used it for free. The majority of them, 66.3 percent sought health information at their private residence, and 84.3 percent in their dormitories. For reinforcing factors, 63.5 percent of people who were not in their family unit, recommended the information sought via online. At the same time, family support for expenses participated in the students' decision at 85.8 and 74.4 percent respectively. The overall behaviors in seeking health information were in the medium level of 52.2 percent. Samples sought for health information from the public hospital website were 51.9 percent, and most of them sought information from a search engine, at 62.5 percent. Most of them, 42.0 percent, frequently sought health information about the exercises. In terms of the relationship between factors and health information sought, it was revealed that the predisposing factor had a positive relationship in terms of statistical significance, with online health information seeking behaviors($r=0.181$, $p<0.001$). However, enabling factors and reinforcing factors have no relationship with health information seeking behaviors via online social networks.

Results from this study can be used further as an appropriate guide for sharing health information via online social network for the students.